

Szent Mihály- Székesegyház

Veszprém

Alapítása I.

- Régészeti leletek utalnak arra, hogy már a 10. században is templom állt a helyén. A pannonhalmi apátság alapítólevele (1001) elsőként tesz említést a székesegyházról; későbbi oklevelek rendszeresen Magyarország legrégibb székesegyházának nevezik.
- Abban, hogy Veszprém a „királynék városává” vált, minden bizonnyal nagy szerepet játszott, hogy a székesegyházat maga Gizella királyné alapította (amire nincs megdönthetetlen bizonyíték), vagy legalábbis különös figyelmet szentelt rá.

Alapítása II.

- A templomot Szent Mihály arkangyalnak, a mennyei seregek vezérének tiszteletére emelték; elnevezésében egyes feltételezések szerint szerepet játszhatott, hogy az egyházmegye területén komoly harcot igényelt a lakosság keresztény hitre való áttérése. (A veszprémi püspökséghez tartozott egyebek mellett Koppány vezér központja, a mai Somogy megye területe is.)

Története I.

- A Szent Mihály-székesegyház első ábrázolását a magyar királyok Veszprémben készült – ma a Nemzeti Múzeumban őrzött – koronázási palástján találjuk: ezen Gizella királyné egy torony nélküli templomot tart a kezében. I. István uralkodása után a háromhajós, román stílusú építményt két toronnyal bővítették.

Története II.

- Az 1380-as veszprémi tűzvészt követően a székesegyházat gótikus stílusban építették újjá, felszentelésére 1400-ban került sor. Ebből a korból származik a még ma is meglévő altemplom. Az épület följebbi részei a török időkben elpusztultak.
- A székesegyház következő megújulása a 18. század elejéig váratott magára. Ekkor a templom barokk külsőt kapott. Végül 1907 és 1910 között Aigner Sándor tervei szerint neoromán stílusban épült újjá, az épület – feltételezett – eredeti külsejének helyreállítása végett.

Története III.

- A gótikus szentélyt és altemplomot ugyanakkor megőrizték. Az épület üvegablakai a második világháború alatt megsemmisültek; a ma láthatók Árkayné Sztehló Lili munkái.
- A belső tér
- 1981-ben II. János Pál pápa a székesegyházat *basilica minor* rangra emelte.

- A templom főhajóját kazettás síkmennyezet fedi. Az oszlopfőket az Árpád-kori faragványok mintájára alakították ki az 1907–10 közötti felújítás során. A mellékhajókban két-két oltár foglal helyet: az északiban (a főbejárattól balra) a Mária mennybemenetele- és a Szent György-, a déliben (a főbejárattól jobbra) pedig a Szent Anna- és a Szent Imre-oltár. A templom falképei Szirmay Antal munkái; egyebek mellett az Árpád-ház szentjeit, Nagy Szent Gergelyt, Nepomuki Szent Jánost és Hippói Szent Ágostont, valamint a négy evangélistát ábrázolják.

Belsejeje I.

Belseje II.

Az üvegablakokon Szent Istvánt, Szent Margitot, Boldog Ilonát, Gizella királynét, Szent Józsefet és Szent Gellértet láthatjuk. A székesegyház Gizella királyné jobb alkarcsonjtját ereklyeként őrzi. A gótikus altemplom főtermében helyezték el Bánáss László és Beriszló Péter veszprémi püspökök sírkövét. Egy innen nyíló kis helyiségben Padányi Biró Márton püspök 1762-ben készült barokk síremléke kapott helyet.

Északi torony harangjai

- **Szentháromság-nagyharang:** 3500 kg súlyú, 177 cm átmérőjű, H0 alaphangú. 1725-ben készült Franz Ulrich Scheichel harangöntőnél Bécsben. Magyarország nagyharangjai közül ez a legrégebbi, a székesegyház egyetlen eredeti harangja, a mérete miatt nem rekvirtálták el, ugyanis nem fért volna ki a toronyból. Ez a harang a legidősebb 20 mázsa feletti harangja az országnak.

Déli torony harangjai

- **Szent István harang** 969,5 kg-os, 125 cm alsó átmérőjű, Disz1 hangú. 1937-ben Szlezák László, aranykoszorús mester öntötte, Budapesten.
- **Beöthy/Szent József harang** 700 kg-os, 110 cm alsó átmérőjű, F1 hangú. 1974-ben Gombos Lajos öntötte Órbottyánban.
- **Szent Anna harang** 220 kg-os, 79 cm alsó átmérőjű, Cisz2 hangú. 1937-ben Szlezák László, aranykoszorús mester öntötte, Budapesten.
- **Lélekharang** 125 kg-os, 63 cm az alsó átmérője, Disz2 hangú. 1937-ben Szlezák László, aranykoszorús mester öntötte, Budapesten.
- A II. világháború előtt 6 harangja volt ebből 5-öt Szlezák László harangöntőmester készített 1937-ben. Ezek közül kettőt rekviráltak: az 1700 és 500 kilogramm súlyút. A 17 mázsás harang nem került pótlásra a mai napig.

© Miklós Márton

Restaurációja

- 2005 szeptemberében megkezdődtek a Szent Mihály-székesegyház restaurációs munkálatai. Elsőként a két tornyot újították fel. 2010-re a tervek szerint a templom külseje és belseje is teljesen megújul, ehhez azonban már állami támogatásra is szükség lesz.

Forrás

- [https://hu.wikipedia.org/wiki/Szent_Mih%C3%A1ly-sz%C3%A9kesegyh%C3%A1z_\(Veszpr%C3%A9m\)](https://hu.wikipedia.org/wiki/Szent_Mih%C3%A1ly-sz%C3%A9kesegyh%C3%A1z_(Veszpr%C3%A9m))

Köszönjük a figyelmet!

Készítette:

Molnár Regina

Péntek Anna

Sötét Klaudia